

तस्यदर्शनेन महानुत्सवो यस्य ॥ २४ ॥ हर्षेणाश्रुणिपुलकोद्भेदश्च यस्य सः ॥ २५ ॥ अंधेन निविडेन तत्र हेतुः कालसृष्टेन प्रकृतिगुणरूपेण न तु ध्वां
तेन तमसा वृतमिदं जगत् यः अभिव्यनक्तुं अभिव्यक्तमकरोत् ॥ २६ ॥ यश्च त्रिगुणेनात्मना इदं जगत् सृजति अवति पालयति लुंपतिसंहरति च
तस्मै रजःसत्त्वतमसां धाम्ने आश्रयाय महते पराय परमेश्वराय नम इति द्वयोरन्वयः ॥ २७ ॥ अत्र च स्वप्रकाशकत्वं जगत्प्रकाशकत्वं तत्कारणत्वं तत्सृ
ष्ट्यादिकर्तृत्वं महत्त्वं परमेश्वरत्वं चेति षड्विधत्वमुक्तं तदेव प्रपंचयन् नमस्करोति नम इति चतुर्भिः बीजाय कारणाय तत्र हेतुः आद्याय ज्ञानं ज्ञप्तिः विज्ञा
नं विषयाकारं ज्ञानं मूर्तिर्यस्य तस्मै अनेन स्वप्रकाशकत्वं जगत्प्रकाशकत्वं च दर्शितम् बीजायेति निमित्तत्वमुक्तम् उपादानत्वमाह प्राणादयो ये विकार
ास्तैरूपैर्व्यक्तिकार्याकारमीयुषे प्राप्नवते ॥ २८ ॥ एवमात्मना त्रिवृताचेत्यनेनोक्तं कारणत्वं द्वेधा दर्शितम् महत्त्वमीश्वरत्वं चाह त्वमिति त्वमेव जगतो

स निरीक्ष्यां वरे देवं हंसवाहमवस्थितम् ॥ न नाम शिरसा भूमौ तद्दर्शनमहोत्सवः ॥ २४ ॥ उत्थाय प्रांजलिः
प्रद्वर्द्धक्षमाणो दृशा विभुम् ॥ हर्षाश्रुपुलकोद्भेदो गिरा गद्गदयाऽगृणात् ॥ २५ ॥ हिरण्यकशिपुरुवाच
कल्पांते कालसृष्टेन योऽंधेन तमसा वृतम् ॥ अभिव्यनक्तुं जगदिदं स्वयं ज्योतिः स्वरोचिषा ॥ २६ ॥ आत्मना
त्रिवृताचेदं सृजत्यवति लुंपति ॥ रजःसत्त्वतमो धाम्ने पराय महते नमः ॥ २७ ॥ नम आद्याय बीजाय ज्ञानवि
ज्ञानमूर्तये ॥ प्राणेंद्रियमनो बुद्धि विकारैर्व्यक्तिमीयुषे ॥ २८ ॥ त्वमीशिषे जगतस्तस्थुषश्च प्राणेन मुख्येन
पतिः प्रजानाम् ॥ चित्तस्य चित्तेर्मन इन्द्रियाणां पतिर्महान् भूतगुणाशयेशः ॥ २९ ॥ त्वंसप्ततंतून्वितनोषित
न्वात्रय्याचातुर्होत्रकविद्यया च ॥ त्वमेक आत्मात्मवतामनादिरनंतपारः कविरंतरात्मा ॥ ३० ॥

जंगमस्य तस्थुषः स्थावरस्य च ईशिषे नियंता भवसि केन मुख्येन प्राणेन सूत्रात्मरूपेण अतस्त्वं प्रजानां पतिः तासां चित्तस्य चित्तेऽथ तत्परिणामभूता
याश्चेतनायाः मनसश्च तन्नियम्यानां इन्द्रियाणां च पतिः अतस्त्वमेव महान् भूतानामाकाशादीनां तद्गुणानां शब्दादिविषयाणां आशयानां तद्वासनानां
मीशश्च एतेनैव स्रष्टृत्वं दर्शितम् ॥ २९ ॥ इदानीं यज्ञप्रवर्तकत्वेनांतर्यामित्वेन जगत्पालकत्वमेवाह त्वमेव सप्ततंतून् अग्निष्टोमादियज्ञान् विस्तारय
सि कथं त्रय्यातन्वावेदत्रयरूपेण कथं भूतया चत्वारो होतारो यत्र तच्चातुर्होत्रकं कर्म तद्विषयया विद्यया आत्मवतां प्राणिनामात्मभूतस्त्वमेवांतरा
त्मा च अंतर्यामी कुतः यतः कविः सर्वज्ञः तत्कुतः एकः अखंडः तत्र हेतुः अनादिः अनंतपारश्चेति नास्स्यंतः पारश्च कालतो देशतो यस्य सः ॥ ३० ॥